

Projekt pn.: „**Budowa infrastruktury pieszo – rowerowej w powiecie opolskim – etap II oraz budowa centrum przesiadkowego w Gminie Lewin Brzeski**” współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego na lata 2014-2020.

Załącznik Nr 2 do SIWZ

Projekt umowy

Umowa Nr 2018

na roboty budowlane

zawarta w dniu .....2018 r. roku w pomiędzy:

Gminą Prószków, ul. Opolska 17, 46-060 Prószków,

NIP: 9910284648, REGON: 531413248,

zwaną w dalszej części umowy „**Zamawiającym**”

reprezentowaną przez:

Panią Różę Malik – Burmistrza Prószkowa

przy kontrasygnacie Skarbnika Gminy Prószków – **Pani Doroty Staniów**

a

*gdy kontrahentem jest spółka prawa handlowego:

spółką pod firmą „...” z siedzibą w ... (*wpisać tylko nazwę miasta/miejscowości*), ul. ....,

..... (*wpisać adres*), wpisaną do Rejestru Przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego

pod numerem KRS ... – zgodnie z wydrukiem z Centralnej Informacji Krajowego Rejestru

Sądowego, stanowiącym załącznik do umowy, NIP ....., REGON ....., zwaną

dalej „**Wykonawcą**”, reprezentowaną przez .....¹/reprezentowaną przez ... działającą/-ego na

podstawie pełnomocnictwa, stanowiącego załącznik do umowy²,

*gdy kontrahentem jest osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą:

Panią/Panem ..., legitymującą/-ym się dowodem osobistym seria i numer ..., PESEL ...,

zamieszkałą/-ym pod adresem ..., prowadzącą/-ym działalność gospodarczą pod firmą „...”

z siedzibą w ... (*wpisać tylko nazwę miasta/miejscowości*), ul. .... (*wpisać adres*), – zgodnie

z wydrukiem z Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej, stanowiącym

załącznik do umowy, NIP ....., REGON ....., zwaną/-ym dalej „**Wykonawcą**”,

reprezentowaną/-ym przez ... działającą/-ego na podstawie pełnomocnictwa, stanowiącego

załącznik do umowy³,

wspólnie zwanymi dalej „**Stronami**”,

o następującej treści:

Oświadczenia Stron

1. Strony oświadczają, że niniejsza umowa, zwana dalej „umową”, została zawarta w wyniku udzielenia zamówienia publicznego w trybie przetargu nieograniczonego, zgodnie z art. 39 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych (t. j. Dz. U. z 2017 r., poz. 1579 ze zm.).
2. Wykonawca oświadcza, że spełnia warunki określone w art. 22 ust. 1 ustawy Pzp, o której mowa w ust. 1, oraz nie podlega wykluczeniu na podstawie art. 24 ust. 1 pkt 12) – 23) i art. 24 ust. 5 pkt. 1, 2, 4 i pkt. 8 ustawy Pzp.

¹ Jeżeli przy zawarciu umowy działa osoba/-y pełniący/-e funkcję organu (członka organu) lub prokurent spółki.

² Jeżeli przy zawarciu umowy działa pełnomocnik spółki.

³ Jeżeli przy zawarciu umowy działa pełnomocnik tej osoby.

Projekt pn.: „*Budowa infrastruktury pieszo – rowerowej w powiecie opolskim – etap II oraz budowa centrum przesiadkowego w Gminie Lewin Brzeski*” współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego na lata 2014-2020.

- 3. Zamawiający oświadcza, iż zadanie o którym mowa w § 1 umowy jest współfinansowane ze środków Unii Europejskiej w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego na lata 2014-2020, dla poddziałania 3.1.2 Strategie niskoemisyjne w Aglomeracji Opolskiej w oparciu o projekt: „*Budowa infrastruktury pieszo – rowerowej w powiecie opolskim – etap II oraz budowa centrum przesiadkowego w Gminie Lewin Brzeski*”.**

§ 1

Przedmiot i zakres umowy

1. Zamawiający zleca, a Wykonawca przyjmuje do wykonania w systemie „**zaprojektuj i wybuduj**” inwestycję drogową pod nazwą: „**Budowa ścieżki pieszo-rowerowej wzdłuż DW 414 na odcinku Złotniki – Prószków obejmująca również budowę parkingu BIKE&RIDE w m. Prószków**”, zwane dalej Przedmiotem Umowy.
2. Przedmiot Umowy zostanie wykonany w zakresie i w sposób zgodny z Programem Funkcjonalno-Użytkowym oraz Specyfikacją Istotnych Warunków Zamówienia - stanowiącymi załączniki do niniejszej Umowy.
3. Wymagania dla przedmiotu umowy, w zakresie dokumentacji projektowej, zostały określone w Programie Funkcjonalno-Użytkowym, w opisie wymagań zamawiającego w stosunku do przedmiotu zamówienia.
4. Wykonawca zobowiązany jest wykonać i przekazać Zamawiającemu:
  - 1) Projekt Wstępny sporządzony w oparciu o PFU i uzgodnienie go z Zamawiającym – 3 egzemplarze w wersji papierowej + 2 egzemplarze w wersji elektronicznej.
  - 2) Projekt budowlany opracowany w oparciu o uzgodniony przez Zamawiającego Projekt Wstępny w zakresie zgodnym z wymaganiami obowiązującej w Polsce ustawy Prawo budowlane z 7 lipca 1994 – 6 egzemplarzy w wersji papierowej + 2 egzemplarze w wersji elektronicznej.
  - 3) Dokumentację wykonawczą dla celów realizacji robót. Projekty techniczne wykonawcze stanowić będą uszczegółowienie projektu budowlanego dla potrzeb wykonawstwa. Dokumentacja powinna być opracowana z uwzględnieniem warunków zatwierdzenia projektu budowlanego oraz warunków zawartych w uzyskanych opiniach i uzgodnieniach, jak również w programie funkcjonalno-użytkowym - 6 egzemplarzy w wersji papierowej + 2 egzemplarze w wersji elektronicznej.
  - 4) Kompletny spis opracowań z oświadczeniem, że Dokumentacja wykonana jest zgodnie z obowiązującymi przepisami techniczno-budowlanymi, normami i wytycznymi oraz że została wykonana w stanie kompletnym z punktu widzenia celu, któremu ma służyć.
  - 5) Dokumentację powykonawczą (szkice polowe, inwentaryzacja geodezyjna, dokumentacja projektowa zawierająca wszystkie zmiany w stosunku do projektu wynikłe w trakcie realizacji robót, kosztorys powykonawczy) – 2 egzemplarze w wersji papierowej + 2 egzemplarze w wersji elektronicznej.

Elektroniczne wersje powinny zawierać całość dokumentacji projektowej, włącznie ze skanami wszelkiej korespondencji (pism, uzgodnień, warunków, decyzji itp.) stanowiących część projektu, w formacie edytowalnym MS Word, MS Excel i PDF. Wszelkie opracowania

Projekt pn.: „**Budowa infrastruktury pieszo – rowerowej w powiecie opolskim – etap II oraz budowa centrum przesiadkowego w Gminie Lewin Brzeski**” współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego na lata 2014-2020.

mapowe (rysunki, szkice, profile, itp.) powinny zostać zapisane w formacie edytowalnym DWG i PDF.

Wszelkie opłaty administracyjne ponoszone w wyniku prowadzonych działań związanych z uzyskiwaniem uzgodnień, opinii i decyzji Wykonawca winien wliczyć do ceny opracowania dokumentacji projektowej.

5. W żadnej z części składowych dokumentacji projektowej nie mogą pojawić się wskazania znaków towarowych, patentów lub pochodzenia, źródła lub szczególnego procesu, który charakteryzuje produkty lub usługi dostarczane przez konkretnego wykonawcę, chyba że określają one minimalny standard jakości materiałów przyjętych do wyceny lub minimalne wymogi dla sprzętu przewidzianego do użycia.. Projektant w takim przypadku powinien dopisać słowa „lub równoważne” i dokładnie opisać kryteria równoważności, przy czym wymogi równoważności muszą być możliwe do zrealizowania i niedopuszczalne jest formułowanie iluzorycznych kryteriów równoważności, wskazujących na jednego producenta. Wykonawca zobowiązany jest do wskazania takich kryteriów równoważności, dzięki którym Wykonawca i Zamawiający w oparciu o metodę zerojedynkową będą w stanie ocenić, czy dane rozwiązanie spełnia istotne parametry wymagane przez Zamawiającego i w konsekwencji stwierdzić czy nosi przymiot rozwiązania równoważnego.
6. Wymagania dla przedmiotu umowy, w zakresie realizacji procesu budowlanego, zostały określone w Programie Funkcjonalno-Użytkowym, w opisie wymagań Zamawiającego w stosunku do przedmiotu zamówienia.
7. Wykonawca, z chwilą uzyskania w imieniu Zamawiającego, pozwolenia na budowę, przekazuje Zamawiającemu kompletną dokumentację projektową wraz z oświadczeniem o przeniesieniu na Zamawiającego praw autorskich do przekazywanej dokumentacji.
8. Integralną częścią umowy mającej za przedmiot robotę opisaną w § 1 są następujące dokumenty:
  - 1) Załączniki do Umowy,
  - 2) Specyfikacja Istotnych Warunków Zamówienia,
  - 3) Oferta Wykonawcy.

§ 2

Przedmiot umowy wykonany zostanie w całości z materiałów i za pomocą sprzętu dostarczonych przez Wykonawcę.

§ 3

Terminy realizacji umowy

1. Rozpoczęcie realizacji Przedmiotu umowy przez Wykonawcę nastąpi najpóźniej 7 dni po dniu podpisania umowy. Jako potwierdzenie Wykonawca przedstawi Zamawiającemu zgłoszenie pracy geodezyjnej do wykonania map do celów projektowych, który należy przedłożyć Zamawiającemu w powyższym terminie.
2. Termin zakończenia wykonania przedmiotu umowy ustala się do dnia **30 września 2019r. r.** w tym:
  - 1) **etap 1** - wykonanie Dokumentacji projektowej i wydanie jej Zamawiającemu wraz ze stosowną decyzją administracyjną uprawniającą do wykonania robót budowlanych objętych zakresem przedkładanej dokumentacji projektowej bądź z zaświadczeniem o nie

Projekt pn.: „*Budowa infrastruktury pieszo – rowerowej w powiecie opolskim – etap II oraz budowa centrum przesiadkowego w Gminie Lewin Brzeski*” współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego na lata 2014-2020.

wniesieniu sprzeciwu wobec zamiaru wykonania robót budowlanych nastąpi **w ciągu 9 miesięcy od dnia zawarcia umowy.**

- 2) **etap 2** - termin wykonania robót budowlanych wraz z wykonaniem dokumentacji powykonawczej i uzyskanie w imieniu Zamawiającego decyzji pozwolenia na użytkowanie od protokolarnego przekazania Wykonawcy terenu budowy **do dnia 30 września 2019 r.**
3. Za datę zakończenia wykonywania dokumentacji projektowo-kosztorysowej wraz ze specyfikacją techniczną wykonania i odbioru robót oraz uzyskaniem ostatecznego pozwolenia na budowę uważa się datę podpisania protokołu z zatwierdzenia wykonanej zgodnie z umową dokumentacji projektowej i STWiOR w zakresie doboru materiałów i zgodności z PFU.
4. Datą zakończenia wykonywania przedmiotu umowy jest data spisania protokołu odbioru końcowego z wykonania zadania inwestycyjnego.
5. W terminie 3 dni roboczych od daty uzyskania, w imieniu Zamawiającego, prawomocnego pozwolenia na budowę Wykonawca zobowiązany jest do przekazania Zamawiającemu oświadczenia kierownika budowy (kierowników robót) zgodnie z art. 41 ust. 4 pkt 1 prawa budowlanego. Do oświadczenia należy dołączyć zaświadczenie, o którym mowa w art. 12 ust. 7 Prawa budowlanego.
6. **W terminie do 3 dni przed zawarciem umowy Wykonawca przedłoży Zamawiającemu harmonogram rzeczowo-finansowy celem akceptacji przez Zamawiającego i stanowił będzie załącznik do zawartej umowy.** Po wykonaniu dokumentacji projektowej, zaakceptowanej przez Zamawiającego, Wykonawca zaktualizuje harmonogram rzeczowo-finansowy.
7. Wykonawca powinien uwzględnić przy przygotowaniu harmonogramu rzeczowo-finansowego niekorzystne warunki pogodowe i gruntowe, które mogą ograniczyć postęp robót w okresie wiosennym i jesienno-zimowym.
8. Jeżeli Zamawiający zgłosi uwagi do harmonogramu rzeczowo-finansowego, w szczególności dotyczące jego niezgodności z postanowieniami umowy, Wykonawca jest zobowiązany do niezwłocznego, nie później niż w terminie 3 dni od ich otrzymania, przedłożenia poprawionego harmonogramu rzeczowo-finansowego uwzględniającego uwagi Zamawiającego oraz postanowienia Umowy. W takim przypadku podpisanie umowy nastąpi po dokonaniu korekt przez Wykonawcę.

§ 4

Zmiany umowy

1. Zakres, charakter oraz warunki wprowadzenia zmian w zawartej umowie. Zmiana postanowień umowy w stosunku do treści oferty Wykonawcy jest możliwa poprzez:
  - 1) zmianę sposobu wykonania przedmiotu umowy,
  - 2) zmianę zakresu przedmiotu umowy,
  - 3) zmianę wynagrodzenia Wykonawcy lub
  - 4) zmianę terminy/terminów określonych w umowie, a zmiany dokonywane są w celu prawidłowej realizacji zadań objętych przedmiotem umowy i osiągnięcia zamierzonych przez Zamawiającego rezultatów/celów.

Projekt pn.: „**Budowa infrastruktury pieszo – rowerowej w powiecie opolskim – etap II oraz budowa centrum przesiadkowego w Gminie Lewin Brzeski**” współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego na lata 2014-2020.

2. Zmiana postanowień umowy w stosunku do treści oferty Wykonawcy jest możliwa w sytuacji, gdy:

- 1) nastąpi zmiana powszechnie obowiązujących przepisów prawa w zakresie mającym wpływ na realizację przedmiotu umowy powodująca, że realizacja przedmiotu umowy w niezmienionej postaci stanie się niecelowa. Zmiana tych przepisów musi wywierać bezpośredni wpływ na realizację przedmiotu umowy i może prowadzić do modyfikacji wyłącznie tych przepisów umowy, do których się odnosi;
- 2) konieczność wprowadzenia zmian postanowień umowy w stosunku do treści oferty Wykonawcy będzie następstwem zmian wprowadzonych w umowach zawartych pomiędzy Zamawiającym a inną niż Wykonawca stroną **(w tym m. in. Instytucjami nadzorującymi, pośredniczącymi, zarządzającymi, partnerami zaangażowanymi w realizację projektu, w ramach którego realizowany jest przedmiot umowy)**;
- 3) zaistnieje możliwość dokonania zmian technologicznych – o ile są korzystne dla Zamawiającego i o ile nie powodują zwiększenia wynagrodzenia Wykonawcy, pod warunkiem, że są spowodowane w szczególności pojawieniem się na rynku materiałów lub urządzeń nowszej generacji, nowszej technologii wykonania zaprojektowanych robót pozwalających na zaoszczędzenie czasu lub kosztów realizacji przedmiotu umowy lub kosztów eksploatacji wykonanego przedmiotu umowy, lub umożliwiające uzyskanie lepszej jakości robót;
- 4) wystąpi konieczność zrealizowania jakiegokolwiek części robót, objętych przedmiotem umowy, przy zastosowaniu odmiennych rozwiązań technicznych, materiałowych lub technologicznych, niż wskazane w dokumentacji projektowej, a wynikających ze stwierdzenia wad tej dokumentacji lub zmiany stanu prawnego w oparciu, o który je przygotowano, gdyby zastosowanie przewidzianych rozwiązań groziło niewykonaniem lub wykonaniem nienależytym przedmiotu umowy;
- 5) wystąpią okoliczności powodujące, że wykonanie umowy zgodnie z opracowaną dokumentacją projektową nie jest możliwe, czego nie można było przewidzieć w chwili zawarcia umowy;
- 6) wystąpi niebezpieczeństwo kolizji z planowanymi lub równolegle prowadzonymi przez inne podmioty inwestycjami w zakresie niezbędnym do uniknięcia lub usunięcia tych kolizji;
- 7) wystąpią lub zostaną ujawnione odbiegające w sposób istotny od przyjętych w dokumentacji projektowej (w szczególności w oparciu o dokonane badania geologiczne/geotechniczne) warunki geologiczne, geotechniczne lub hydrologiczne (np. kurzawki, osuwiska, wody gruntowe, itp.) rozpoznania terenu w zakresie znalezisk archeologicznych, występowania niewybuchów lub niewypałów, które mogą skutkować w świetle dotychczasowych założeń niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem przedmiotu umowy;
- 8) wystąpią lub zostaną ujawnione odbiegające w sposób istotny od przyjętych w dokumentacji projektowej warunki terenu budowy, w szczególności dotyczące zinwentaryzowanych lub błędnie zinwentaryzowanych sieci, instalacji lub innych obiektów budowlanych;

Projekt pn.: „**Budowa infrastruktury pieszo – rowerowej w powiecie opolskim – etap II oraz budowa centrum przesiadkowego w Gminie Lewin Brzeski**” współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego na lata 2014-2020.

- 9) wystąpi konieczność wprowadzenia zmian w przedmiocie umowy, polegająca na rezygnacji z określonego zakresu, o ile zmiana nie będzie miała wpływu na osiągnięcie celów zamówienia i jest uzasadniona celowością, gospodarnością lub obiektywną niemożnością realizacji zadania przewidzianego w ramach umowy.
Zmiany w tym zakresie będą odbywały się na następujących zasadach:
- a) zmiana przedmiotu umowy nastąpi w szczególności na podstawie danych uzyskanych z bieżącej działalności Zamawiającego, sprawozdawczości z realizacji przedmiotu umowy i działań kontrolnych prowadzonych przez Zamawiającego lub osób, działających w jego imieniu,
  - b) zmiana nie może prowadzić do zastępowania części przedmiotu umowy nowym.
W przypadku zmiany umowy w takim zakresie dopuszczalne będą adekwatne zmiany w wynagrodzeniu Wykonawcy (przy zastosowaniu stawek wynikających z szacunkowego kosztorysu robót budowlanych, przedstawionego przez Wykonawcę przed podpisaniem umowy);
- 10) wystąpi konieczność rezygnacji z wykonania części robót budowlanych lub zmiana ilości (np. wymienionych w pozycjach kosztorysowych);
Zmiana postanowień umowy w stosunku do treści oferty Wykonawcy jest możliwa poprzez ograniczenie zakresu robót przy jednoczesnym zmniejszeniu wynagrodzenia Wykonawcy na podstawie przeprowadzonej inwentaryzacji.
Przewiduje się możliwość dokonania zmian w zawartej umowie, które prowadzą do podwyższenia wynagrodzenia za realizację przedmiotu zamówienia.
- 11) przewiduje się możliwość zmiany wysokości wynagrodzenia należnego Wykonawcy w przypadku zmiany obowiązującej stawki VAT;
- 12) wystąpią opóźnienia w realizacji przedmiotu umowy wynikające z działania siły wyższej, uniemożliwiającej wykonanie przedmiotu umowy zgodnie z jej postanowieniami w szczególności, kiedy wystąpienie siły wyższej ma bezpośredni wpływ na terminowość wykonywania przedmiotu umowy;
- 13) wystąpią niemożliwe do przewidzenia niekorzystne warunki atmosferyczne uniemożliwiające prawidłowe wykonanie przedmiotu umowy, w szczególności z powodu technologii realizacji prac określonych umową, normami lub innymi przepisami, wymagającej konkretnych warunków atmosferycznych, jeżeli konieczność wykonania prac w tym okresie nie jest następstwem okoliczności, za które Wykonawca ponosi odpowiedzialność. Fakt ten musi zostać zgłoszony Zamawiającemu i musi zostać potwierdzony przez Inspektora Nadzoru;
- 14) zaistnieje niemożność wykonania przedmiotu umowy z powodu braku dostępności do miejsc niezbędnych do ich wykonania z przyczyn nieleżących po stronie Wykonawcy;
- 15) zaistnieje niemożność wykonania przedmiotu umowy, gdy uprawniony organ nie dopuszcza do wykonania robót lub nakazuje wstrzymanie robót z przyczyn nieleżących po stronie Wykonawcy;
- 16) wystąpią opóźnienia w dokonaniu określonych czynności lub ich zaniechania przez właściwe organy, które to opóźnienia nie są następstwem okoliczności leżących po stronie Wykonawcy;

Projekt pn.: „**Budowa infrastruktury pieszo – rowerowej w powiecie opolskim – etap II oraz budowa centrum przesiadkowego w Gminie Lewin Brzeski**” współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego na lata 2014-2020.

- 17) wystąpią opóźnienia w wydaniu decyzji, zezwoleń, uzgodnień, itp., do wydania których właściwe organy są zobowiązane na mocy przepisów prawa, jeżeli opóźnienie przekroczy okres, przewidziany w przepisach prawa, w którym ww. decyzje powinny zostać wydane oraz nie są następstwem okoliczności leżących po stronie Wykonawcy;
  - 18) nastąpi odmowa wydania przez właściwe organy decyzji, zezwoleń, uzgodnień itp. z przyczyn nieleżących po stronie Wykonawcy;
  - 19) nastąpi sprzeciw lokalnych społeczności np. właścicieli/użytkowników terenu wobec zgodnych z umową i obowiązującymi przepisami działań Wykonawcy (np. prowadzenie prac przygotowawczych, pomiarów geodezyjnych, odkrywek geologicznych, zajęcia terenu, prowadzenie robót budowlanych, praca sprzętu budowlanego i transportowego, wzmożony ruch pojazdów i osób związanych z realizacją przedmiotu umowy).
3. Ponadto przewiduje się możliwość dokonania zmian w zawartej umowie w sytuacji, gdy:
- 1) wystąpi konieczność wykonania dodatkowego lub zamiennego zakresu robót, które wstrzymują lub opóźniają realizację przedmiotu umowy (np. zasadne wnioski lokalnych społeczności), o ile wykonywanie tych zamówień wpływa na termin wykonania zamówienia podstawowego;
  - 2) oferta Wykonawcy realizującego roboty budowlane nie zawierała wskazania części, którą na etapie realizacji zamówienia zamierza on powierzyć podwykonawcy. Zamawiający dopuszcza zmianę postanowień zawartej umowy w stosunku do treści oferty, na podstawie której dokonano wyboru Wykonawcy, tj. powierzenia części zamówienia do realizacji przez podwykonawców;
  - 3) zmiana dotyczy podmiotu trzeciego, na zasobach którego Wykonawca opierał się wskazując spełnianie warunków udziału w postępowaniu. Zamawiający dopuści zmianę podwykonawcy pod warunkiem, że nowy podwykonawca wykaże spełnianie warunków w zakresie niemniejszym niż wskazane na etapie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego przez dotychczasowego podwykonawcę;
  - 4) wykonawca rezygnuje z realizacji przedmiotu umowy za pomocą podwykonawcy;
  - 5) wynikną rozbieżności lub niejasności w rozumieniu pojęć użytych w umowie i załącznikach, których nie można usunąć w inny sposób, a zmiana będzie umożliwiać usunięcie rozbieżności i doprecyzowanie umowy i załączników w celu jednoznacznej interpretacji ich zapisów przez strony;
  - 6) zaistnieje potrzeba dokonania zmiany formy zabezpieczenia należytego wykonania umowy;
  - 7) zaistnieje potrzeba dokonania zmiany nazwy zadania;
  - 8) zaistnieje potrzeba dokonania zmian dotyczących osób zaangażowanych w realizację umowy, osób reprezentujących strony (w szczególności choroba, wypadki losowe, zmiany organizacyjne);
  - 9) zaistnieje nadzwyczajna zmiana okoliczności, o których mowa w art. 357¹ § 1 Kodeksu Cywilnego, w zakresie niezbędnym do usunięcia rażącej straty Wykonawcy.
- Powyższe okoliczności stanowią zakres, charakter oraz warunki wprowadzenia zmian w zawartej umowie o których mowa w art. 144 ust. 1 pkt 1) Pzp.**
4. Wszelkie zmiany i uzupełnienia umowy wymagają uprzedniej akceptacji stron i formy pisemnego aneksu, pod rygorem nieważności, muszą być dokonane przez umocowanych do

Projekt pn.: „*Budowa infrastruktury pieszo – rowerowej w powiecie opolskim – etap II oraz budowa centrum przesiadkowego w Gminie Lewin Brzeski*” współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego na lata 2014-2020.

tęgo przedstawicieli obu stron. Podpisanie aneksu do umowy powinno być poprzedzone sporządzeniem protokołu konieczności zawierającego min. Istotne okoliczności potwierdzające konieczność zawarcia aneksu oraz przedstawienie ewentualnych zmian w wynagrodzeniu umownym.

5. Do umów w sprawach zamówień publicznych stosuje się przepisy Kodeksu Cywilnego, jeżeli przepisy ustawy Pzp nie stanowią inaczej. Umowa wymaga, pod rygorem nieważności, zachowania formy pisemnej, chyba że przepisy odrębne wymagają formy szczególnej.

§ 5

Obowiązki stron

1. Do obowiązków Zamawiającego należy:
  - 1) Protokolarne przekazanie terenu budowy oraz Programu Funkcjonalno Użytkowego, opracowanego dla przedmiotu umowy, w terminie do 5 dni roboczych od podpisania umowy.
  - 2) Zapewnienie nadzoru inwestorskiego.
  - 3) Dokonywanie odbiorów robót ulegających zakryciu bądź zanikających zgodnie z postanowieniami § 7 umowy.
  - 4) Dokonanie odbiorów zgodnie z postanowieniami § 7 umowy.
  - 5) Dokonanie płatności zgodnie z postanowieniami § 10 umowy.
2. Obowiązkiem Wykonawcy jest podjęcie wszystkich czynności niezbędnych do realizacji umowy, w szczególności:
  - 1) Opracowanie dokumentacji:
    - a) Wykonawca podczas realizacji opracowywania dokumentacji projektowej zobowiązany będzie do zastosowania się do wymagań określonych w PFU, dotyczących części projektowej,
    - b) do opracowania dokumentacji projektowej Wykonawca zapewni osoby posiadające odpowiednie uprawnienia wymagane przez Zamawiającego w SIWZ.
  - 2) Wykonywania przedmiotu umowy z należytą starannością zgodnie z Umową, Ofertą i Dokumentacją projektową, STWiORB, nienaruszającymi Umowy poleceniami Inspektora nadzoru inwestorskiego, zasadami wiedzy technicznej oraz przepisami prawa powszechnie obowiązującego.
  - 3) Wyznaczenie kierownika budowy lub kierowników robót posiadających niezbędne uprawnienia budowlane zgodnie z przepisami Prawa Budowlanego.
  - 4) Opracowanie planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia i przedłożenie Zamawiającemu najpóźniej w dniu rozpoczęcia etapu 2 o którym mowa w **§3 ust. 2 pkt2).**
  - 5) Wykonywanie robót budowlanych zgodnie z terminami określonymi w § 3 umowy.
  - 6) Wykonawca jest zobowiązany na własny koszt opracować niezbędne projekty tymczasowej organizacji ruchu na czas robót zgodnie z obowiązującymi przepisami, wymaganiami zawartymi w opisie przedmiotu zamówienia.
  - 7) Powiadomienie właściwego miejscowo Zarządcy Drogi o planowanym rozpoczęciu robót i wynikających z tego tytułu utrudnieniach dla użytkowników dróg.
  - 8) Skompletowanie i przedstawienie Zamawiającemu dokumentów pozwalających na ocenę prawidłowego wykonania robót i ich odbiór w zakresie określonym w STWiORB.
  - 9) Niezwłoczne, nie później niż w terminie 3 dni od powstania szkody, udzielanie

Projekt pn.: „**Budowa infrastruktury pieszo – rowerowej w powiecie opolskim – etap II oraz budowa centrum przesiadkowego w Gminie Lewin Brzeski**” współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego na lata 2014-2020.

Zamawiającemu informacji dot. zgłoszonych szkód.

- 10) Zabezpieczenie, inwentaryzacja i naprawy powstałych szkód w ramach realizacji umowy z winy Wykonawcy.
- 11) Wykonanie i utrzymanie na własny koszt urządzeń i obiektów tymczasowych na terenie budowy oraz ponoszenie kosztów mediów, w tym energii elektrycznej, w okresie realizacji robót.
- 12) Niezwłoczne informowanie Zamawiającego (inspektora nadzoru) o problemach lub okolicznościach, które mogą wpłynąć na jakość robót lub termin zakończenia robót.
- 13) Niezwłoczne informowanie Zamawiającego o zaistniałych na terenie budowy kontrolach i wypadkach.
- 14) Wydanie Zamawiającemu wszystkich atestów i certyfikatów materiałów i urządzeń.
- 15) Utrzymywanie i przekazanie w należyтым stanie i porządku terenu budowy.
- 16) Codzienna kontrola wprowadzonej organizacji ruchu.
- 17) Do utrzymania w należyтым stanie (również poprzez wykonywanie remontów częściowych) nawierzchni drogi oraz pełne oznakowanie (czasowe i stałe), w całym okresie obowiązywania umowy (w ramach ceny kontraktowej).

§ 5a

Klauzula zatrudnienia

1. Zamawiający wymaga zatrudnienia na podstawie umowy o pracę przez wykonawcę lub podwykonawcę (lub dalszego podwykonawcy) osób wykonujących wskazane poniżej czynności w trakcie realizacji zamówienia:
wykonywanie prac fizycznych przy realizacji robót budowlanych, operatorzy sprzętu i prace fizyczne instalacyjno -montażowe objęte zakresem zamówienia, określonym w pkt. 2.1-2.2 SIWZ.
(Obowiązek ten nie dotyczy sytuacji, gdy prace te będą wykonywane samodzielnie i osobiście przez osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą w postaci tzw. samozatrudnienia, jako podwykonawcy, oraz osób pełniących samodzielne funkcje techniczne w budownictwie).
2. W trakcie realizacji zamówienia zamawiający uprawniony jest do wykonywania czynności kontrolnych wobec wykonawcy odnośnie spełniania przez wykonawcę lub podwykonawcę wymogu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę osób wykonujących wskazane w ust. 1 czynności. Zamawiający uprawniony jest w szczególności do:
  - 1) żądania oświadczeń i dokumentów w zakresie potwierdzenia spełniania ww. wymogów i dokonywania ich oceny,
  - 2) żądania wyjaśnień w przypadku wątpliwości w zakresie potwierdzenia spełniania ww. wymogów,
  - 3) przeprowadzania kontroli na miejscu wykonywania robót budowlanych.
3. W trakcie realizacji zamówienia na każde wezwanie zamawiającego w wyznaczonym w tym wezwaniu terminie wykonawca przedłoży zamawiającemu wskazane poniżej dowody w celu potwierdzenia spełnienia wymogu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę przez

Projekt pn.: „**Budowa infrastruktury pieszo – rowerowej w powiecie opolskim – etap II oraz budowa centrum przesiadkowego w Gminie Lewin Brzeski**” współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego na lata 2014-2020.

wykonawcę lub podwykonawcę osób wykonujących wskazane w ust. 1 czynności w trakcie realizacji zamówienia:

- 1) **oświadczenie wykonawcy lub podwykonawcy o zatrudnieniu na podstawie umowy o pracę osób wykonujących czynności, których dotyczy wezwanie zamawiającego. Oświadczenie to powinno zawierać w szczególności: dokładne określenie podmiotu składającego oświadczenie, datę złożenia oświadczenia, wskazanie, że objęte wezwaniem czynności wykonują osoby zatrudnione na podstawie umowy o pracę wraz ze wskazaniem liczby tych osób, imion i nazwisk tych osób, rodzaju umowy o pracę i wymiaru etatu oraz podpis osoby uprawnionej do złożenia oświadczenia w imieniu wykonawcy lub podwykonawcy;**
  - 2) **poświadczoną za zgodność z oryginałem odpowiednio przez wykonawcę lub podwykonawcę kopię umowy/umów o pracę osób wykonujących w trakcie realizacji zamówienia czynności, których dotyczy ww. oświadczenie wykonawcy lub podwykonawcy (wraz z dokumentem regulującym zakres obowiązków, jeżeli został sporządzony). Kopia umowy/umów powinna zostać zanonimizowana w sposób zapewniający ochronę danych osobowych pracowników, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (tj. w szczególności⁴ bez adresów, nr PESEL pracowników). Imię i nazwisko pracownika nie podlega anonimizacji. Informacje takie jak: data zawarcia umowy, rodzaj umowy o pracę i wymiar etatu powinny być możliwe do zidentyfikowania;**
  - 3) **zaświadczenie właściwego oddziału ZUS, potwierdzające opłacanie przez wykonawcę lub podwykonawcę składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne z tytułu zatrudnienia na podstawie umów o pracę za ostatni okres rozliczeniowy;**
  - 4) **poświadczoną za zgodność z oryginałem odpowiednio przez wykonawcę lub podwykonawcę kopię dowodu potwierdzającego zgłoszenie pracownika przez pracodawcę do ubezpieczeń, zanonimizowaną w sposób zapewniający ochronę danych osobowych pracowników, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych. Imię i nazwisko pracownika nie podlega anonimizacji.**
4. Z tytułu niespełnienia przez wykonawcę lub podwykonawcę wymogu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę osób wykonujących wskazane w ust. 1 czynności zamawiający przewiduje sankcję w postaci obowiązku zapłaty przez wykonawcę kary umownej w wysokości określonej w § 15 ust. 1 pkt 9) umowy w sprawie zamówienia publicznego. Niezłożenie przez wykonawcę w wyznaczonym przez zamawiającego terminie żądanych przez zamawiającego dowodów w celu potwierdzenia spełnienia przez wykonawcę lub podwykonawcę wymogu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę traktowane będzie jako niespełnienie przez wykonawcę lub podwykonawcę wymogu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę osób wykonujących wskazane w punkcie 1 czynności.
5. W przypadku uzasadnionej wątpliwości co do przestrzegania prawa pracy przez wykonawcę lub podwykonawcę, zamawiający może zwrócić się o przeprowadzenie kontroli przez Państwową Inspekcję Pracy.

⁴ Wyliczenie ma charakter przykładowy. Umowa o pracę może zawierać również inne dane, które podlegają anonimizacji. Każda umowa powinna zostać przeanalizowana przez składającego pod kątem przepisów ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych; zakres anonimizacji umowy musi być zgodny z przepisami ww. ustawy.

Projekt pn.: „*Budowa infrastruktury pieszo – rowerowej w powiecie opolskim – etap II oraz budowa centrum przesiadkowego w Gminie Lewin Brzeski*” współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego na lata 2014-2020.

§5b

Tryb akceptacji dokumentacji projektowej

1. Wykonawca sporządzi dokumentację projektową i będzie za nią odpowiedzialny.
2. Dokumentacja projektowa sporządzona przez Wykonawcę będzie obejmowała wszelkie dokumenty wyszczególnione w wymaganiach Zamawiającego, instrukcje obsługi, konserwacji oraz wszelkie dokumenty pozwalające uzyskać wszystkie wymagane przepisami zatwierdzenia, decyzje i odbiory, a także dokumentację powykonawczą.
3. Zamawiający jest upoważniony do bieżącej kontroli przebiegu prac projektowych, zwoływania rad projektowych, dotyczących postępu prac projektowych.
4. Wykonawca w toku sporządzania dokumentacji projektowej zobowiązany jest do składania Zamawiającemu raportów miesięcznych z postępu prac oraz przekazywania do wglądu celem akceptacji już wykonanych części projektów.
5. W przypadku wniesienia uwag do projektu przez Zamawiającego lub inspektora nadzoru inwestorskiego, Wykonawca ma obowiązek naniesienia stosownych korekt w złożonym projekcie w terminie nie dłuższym niż 7 dni od daty przekazania uwag i przedłożenia Zamawiającemu poprawionego projektu. Zamawiający i Inspektor nadzoru inwestorskiego w terminie 7 dni od dnia dostarczenia poprawionego projektu wykonawczego dokonują jego zatwierdzenia.
6. Zaakceptowanie dokumentacji projektowej, o której mowa w niniejszym paragrafie, przez Zamawiającego nie zwalnia, ani nie ogranicza odpowiedzialności Wykonawcy z tytułu odpowiedzialności za nienależyte wykonanie umowy i nie może być traktowane jako stwierdzenie prawidłowości i jakości wykonania przedmiotu umowy w tej części oraz jako ograniczenie uprawnień wynikających z gwarancji i rękojmi za wady dokumentacji.
7. Jeżeli w dokumentacji projektowej zostaną znalezione błędy, pominięcia, niespójności, niewystarczające informacje lub inne wady, to zarówno one, jak i wykonane na ich podstawie roboty zostaną poprawione na koszt Wykonawcy, bez względu na jakąkolwiek zgodę lub zatwierdzenie dokonane w oparciu o postanowienia niniejszego paragrafu.
8. Przedmiot umowy w zakresie dokumentacji zostanie dostarczony przez Wykonawcę do siedziby Zamawiającego.
9. Strony ustalają, że każdorazowe przekazanie dokumentów do uzgodnienia zostanie potwierdzone przez Zamawiającego i Wykonawcę w protokole przekazania.

§5c

Nadzór i prawa autorskie

1. Wykonawca jest zobowiązany zapewnić nadzór autorski projektu objętego niniejszym zamówieniem w całym okresie realizacji umowy, jak również w okresie obowiązywania gwarancji oraz rękojmi za wady i usterki.
2. Nadzór autorski Wykonawca zrealizuje w ramach wynagrodzenia brutto, wymienionego w §10.
3. Wykonawca zapewnia, że wskazany przez niego autor projektu sprawować będzie nadzór autorski w sposób i na zasadach określonych w ustawie Prawo Budowlane z dnia 07.07.1994 r., art. 20 ust. 1 pkt 4 lit. a i lit. b (t. j. Dz. U. z 2017 r., poz. 1332) w zakresie stwierdzania w

Projekt pn.: „**Budowa infrastruktury pieszo – rowerowej w powiecie opolskim – etap II oraz budowa centrum przesiadkowego w Gminie Lewin Brzeski**” współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego na lata 2014-2020.

toku wykonywania robót budowlanych zgodności realizacji robót z dokumentacją oraz uzgadniania z Zamawiającym możliwości wprowadzania rozwiązań zamiennych w stosunku do przewidzianych w dokumentacji.

4. Wykonawca zapewnia, że wskazany przez niego autor projektu w ramach nadzoru autorskiego zobowiązany jest do:
  - 1) wyjaśniania wątpliwości dotyczących dokumentacji projektowej i zawartych w niej rozwiązań, a także ewentualne uzupełnianie szczegółów dokumentacji projektowej,
  - 2) uczestnictwa w odbiorach robót zanikających oraz w odbiorze końcowym inwestycji opisanej w § 1 Umowy, próbach instalacji i innych czynnościach niezbędnych do realizacji celu umowy,
  - 3) analizy by zakres wprowadzonych zmian nie spowodował istotnej zmiany zatwierdzonego projektu budowlanego, wymagającej uzyskania zamiennego pozwolenia na budowę,
  - 4) udziału w czynnościach mających na celu uzyskanie ostatecznej decyzji o pozwoleniu na użytkowanie,
  - 5) zawiadomiania kierownika budowy i Zamawiającego o wszelkich dostrzeżonych podczas sprawowania nadzoru autorskiego nieprawidłowościach, pod rygorem odpowiedzialności za wynikłą stąd szkodę,
  - 6) uczestnictwa w naradach roboczych (radach budowy) minimum raz w miesiącu i na każde uzasadnione wezwanie przez Zamawiającego, w imieniu, którego działa Inspektor Nadzoru.
5. Wykonawca zapewnia, że projekt będzie całkowicie oryginalny i nie będzie naruszał autorskich praw osobistych i majątkowych osób trzecich i będzie wolny od wad prawnych i fizycznych, które mogłyby spowodować odpowiedzialność Zamawiającego. Jeżeli Wykonawcy nie będą przysługiwały autorskie prawa osobiste do wykonanego projektu, wówczas jest zobowiązany z chwilą dostarczenia projektu Zamawiającemu przekazać pełnomocnictwa do korzystania z praw od osób, którym te prawa przysługują. Niedostarczenie pełnomocnictwa o wymaganej treści będzie stanowiło podstawę do odmowy odbioru projektu oraz niewypłacenia wynagrodzenia z tytułu jego realizacji.
6. Mocą niniejszej umowy, w ramach wynagrodzenia brutto, wymienionego w § 10, Wykonawca przenosi na Zamawiającego wszelkie prawa, w tym autorskie prawa majątkowe wraz z prawem do wykonywania praw zależnych do opracowanej w ramach umowy dokumentacji projektowej oraz powykonawczej na wszystkich polach eksploatacji wymienionych w art. 50 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (t. j. Dz. U. z 2017 r., poz. 880 z późn. zm.), w dacie protokolarnego odbioru dokumentacji, a w szczególności w zakresie (polach eksploatacji):
  - 1) utrwalania i zwielokrotniania utworu – wytwarzanie każdą techniką egzemplarzy utworu, w tym w wersji papierowej (kserowanie, skanowanie), techniką drukarską, reprograficzną, zapisem magnetycznym oraz techniką cyfrową,
  - 2) w zakresie obrotu oryginałem dokumentacji albo egzemplarzami, na których dokumentację utrwalono wprowadzanie dokumentacji formie PDF lub jej części do pamięci komputerów na dowolnej liczbie stanowisk komputerowych Zamawiającego lub podmiotów upoważnionych przez Zamawiającego, zamieszczanie dokumentacji na

Projekt pn.: „**Budowa infrastruktury pieszo – rowerowej w powiecie opolskim – etap II oraz budowa centrum przesiadkowego w Gminie Lewin Brzeski**” współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego na lata 2014-2020.

- serwerze Zamawiającego celem wykonywania obowiązków wynikających z ustawy Prawo zamówień publicznych lub ustawy o dostępie do informacji publicznej, obligujących Zamawiającego do umożliwienia Wykonawcom pobierania materiałów przetargowych, w tym dokumentacji za pośrednictwem sieci Internet,
- 3) rozpowszechniania utworu w sposób inny niż określony w pkt 2 – publiczne wykonanie, wystawienie, wyświetlenie, odtworzenie oraz nadawanie i reemitowanie, a także publiczne udostępnianie utworu w taki sposób, aby każdy mógł mieć do niego dostęp w miejscu i w czasie przez siebie wybranym,
  - 4) korzystania na własny użytek,
  - 5) wyrażania zgody na korzystanie i rozporządzanie prawem zależnym,
  - 6) dokonywania zmian.
7. Zamawiający nabywa prawa majątkowe autorskie w zakresie niewykraczającym poza zaprojektowanie, wybudowanie, modernizację i eksploatację przedmiotu zamówienia wyłącznie na własny użytek.
  8. Wykonawca oświadcza, że przenosi na Zamawiającego własność wszystkich egzemplarzy dokumentacji, które zostaną Zamawiającemu wydane w związku z wykonaniem przez Wykonawcę przedmiotu umowy wraz ze zmianami, poprawkami i uzupełnieniami dokonanym w trakcie realizacji przedmiotu umowy.
  9. Przeniesienie praw wymienionych w ust. 6 Wykonawca zrealizuje w oparciu o stosowne protokoły odbioru prac projektowych i dokumentacji powykonawczej. Zapłata wynagrodzenia za prace projektowe wyczerpuje wszelkie roszczenia Wykonawcy z tytułu przeniesienia na rzecz Zamawiającego autorskich praw majątkowych w zakresie niezbędnym do wykonania przedmiotu zamówienia na własny użytek.
  10. Wykonawca zobowiązuje się do niewykonywania przysługujących mu lub osobom od niego zależnym osobistych praw autorskich do opracowanej w ramach umowy dokumentacji w sposób ograniczający Zamawiającego w wykonywaniu jego praw. Jednocześnie Wykonawca upoważnia każdorazowo, wybranego przez Zamawiającego, innego projektanta do wykonywania przysługujących Wykonawcy autorskich praw osobistych w zakresie dokonywania twórczych przeróbek, adaptacji oraz opracowań dokumentacji, w tym w zakresie usuwania wad dokumentacji.
  11. Przeniesienie praw autorskich nie jest ograniczone czasowo, ilościowo ani terytorialnie.
  12. Strony ustalają, iż wraz z przeniesieniem autorskich praw majątkowych do projektu, Zamawiającemu przysługiwać będzie wyłączne prawo zezwalania na wykonywanie zależnego prawa autorskiego do projektu, co obejmować będzie w szczególności prawo do dokonywania opracowań oraz do korzystania i rozporządzania opracowaniami projektu i jego poszczególnych części, przez Zamawiającego według jego swobodnego uznania.
  13. W przypadku rozwiązania niniejszej umowy projekt pozostaje własnością Zamawiającego.

§ 6

Dodatkowe obowiązki Wykonawcy

1. Wykonawca zapewni kierowanie robotami objętymi umową, przez osoby posiadające stosowne kwalifikacje i doświadczenie.
2. Wykonawca zobowiązuje się wyznaczyć do projektowania i kierowania robotami osoby posiadające odpowiednie uprawnienia wymagane przez Zamawiającego w SIWZ – wskazane

Projekt pn.: „*Budowa infrastruktury pieszo – rowerowej w powiecie opolskim – etap II oraz budowa centrum przesiadkowego w Gminie Lewin Brzeski*” współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego na lata 2014-2020.

w wykazie osób złożonym razem z ofertą. Zmiana którejkolwiek z osób, o których mowa w zdaniu poprzednim w trakcie realizacji przedmiotu umowy, musi być uzasadniona przez Wykonawcę na piśmie i wymaga uprzedniego zaakceptowania przez Zamawiającego w formie pisemnej pod rygorem nieważności (osoby te muszą posiadać minimum takie uprawnienia oraz doświadczenia jak osoby wskazane w wykazie).

3. Zaakceptowana przez Zamawiającego zmiana którejkolwiek z osób kierujących robotami budowlanymi, o których mowa w ust. 1, winna być dokonana wpisem do dziennika robót i nie wymaga aneksu do niniejszej umowy.
4. Skierowanie, bez akceptacji Zamawiającego, do kierowania robotami i do kierowania budową innych osób niż wskazane w ofercie Wykonawcy stanowi podstawę odstąpienia od umowy w terminie 30 dni, od powzięcia wiadomości przez Zamawiającego o skierowaniu do kierowania robotami i do kierowania budową, przez Zamawiającego, z winy Wykonawcy.

§ 7

Odbiory

1. Strony przewidują następujące odbiory:
  - 1) odbiór dokumentacji projektowej,
  - 2) odbiory robót budowlanych (częściowe i końcowy).
2. Wykonawca zobowiązuje się powiadomić na piśmie Inspektora nadzoru inwestorskiego oraz pismem złożonym w siedzibie Zamawiającego o gotowości do odbioru prac wykonanych w poszczególnych etapach.
3. Niezależnie od zapisów ust. 2 wykonawca zobowiązuje się powiadomić na piśmie Inspektora nadzoru inwestorskiego o gotowości do odbioru robót podlegających zakryciu lub zanikających. W razie niedopełnienia tego warunku, Wykonawca obowiązany jest na własny koszt odkryć roboty lub wykonać odpowiednie odkucia lub otwory niezbędne do zbadania wykonanych robót, a następnie przywrócić je do stanu poprzedniego.
4. W terminie wykonania I etapu wykonawca zgłasza gotowość odbioru przedkładając kompletną dokumentację projektową oraz pozwolenie na budowę. Zamawiający dokona odbioru w ciągu 14 dni od dnia zgłoszenia. Wykonawca powinien uwzględnić to, że dotrzymanie terminu realizacji I etapu wymaga dokonania odbioru w tym terminie prac przez Zamawiającego, stąd powinien zgłosić gotowość odbioru najmniej na 14 dni przed upływem tego terminu, o którym mowa w **§3 ust 2 pkt1) niniejszej umowy**
5. Wykonawca powiadomi Zamawiającego i Inspektora nadzoru inwestorskiego pisemnie o gotowości wykonanych robót budowlanych do odbioru końcowego, składając jednocześnie operat kolaudacyjny który zawierał będzie w szczególności:
  - 1) oryginał dziennika budowy,
  - 2) certyfikat, aprobaty, testy,
  - 3) dokumenty, protokoły, zaświadczenia, wyniki badań,
  - 4) oświadczenie Kierownika Budowy o zgodności wykonania robót budowlanych z obowiązującymi przepisami i obowiązującymi normami w tym zakresie
  - 5) książkę obmiaru, oddzielnie dla robót kwalifikowanych i robót niekwalifikowanych - zatwierdzoną przez Inspektora
  - 6) kosztorysy powykonawcze, oddzielnie dla robót kwalifikowanych i robót

Projekt pn.: „*Budowa infrastruktury pieszo – rowerowej w powiecie opolskim – etap II oraz budowa centrum przesiadkowego w Gminie Lewin Brzeski*” współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego na lata 2014-2020.

niekwalifikowalnych - zatwierdzone przez Inspektora.

6. Czynności odbiorowe robót budowlanych będą się rozpoczynały w następujących terminach:
- 1) Inspektor nadzoru inwestorskiego przystąpi do odbioru robót, o których mowa w ust. 1, niezwłocznie, jednak nie później niż w terminie 3 dni roboczych od otrzymania powiadomienia, o którym mowa w ust. 2,
  - 2) Zamawiający przystąpi do odbioru częściowego w terminie 3 dni roboczych od dnia otrzymania powiadomienia, o którym mowa w ust. 2
  - 3) Zamawiający przystąpi do odbioru końcowego w terminie 5 dni roboczych od dnia otrzymania powiadomienia oraz złożenia wszystkich dokumentów w sposób i na zasadach, o których mowa w § 7 ust. 5, zawiadamiając o tym Wykonawcę. Niedołączenie wszystkich wymaganych przez Zamawiającego dokumentów będzie uznane za brak zgłoszenia robót do odbioru.
7. Datą zakończenia robót będzie dzień zgłoszenia przez Wykonawcę zakończenia robót, potwierdzony przez Inspektora Nadzoru oraz potwierdzony przez Komisję Odbiorową w protokole odbioru końcowego.
8. Datę odbioru końcowego będzie stanowił dzień zakończenia czynności odbioru i podpisania protokołu odbioru końcowego robót bez wad istotnych. W przypadku stwierdzenia nieistotnych usterek, Wykonawca usunie je na własny koszt w terminie wyznaczonym przez Zamawiającego.
9. Zamawiający zakończy czynności odbioru końcowego w ciągu **14** dni od dnia przystąpienia do odbioru końcowego.
10. Wykonawca powinien uwzględnić to, że dotrzymanie terminu realizacji II etapu wymaga dokonania odbioru w tym terminie robót przez zamawiającego, stąd powinien zgłosić gotowość odbioru w terminie uwzględniającym czas na wykonanie czynności odbiorowych wskazanych w ust. 6 i 9.
11. W przypadku stwierdzenia podczas procedury odbioru istotnych wad, odbiór zostanie przerwany, a Wykonawca usunie wszelkie wady na własny koszt w terminie wyznaczonym przez Zamawiającego, a następnie niezwłocznie ponownie przystąpi do procedury odbioru. Czas pomiędzy dniem przerwania odbioru, a dniem faktycznego dokonania odbioru bez wad istotnych traktuje się jako zwłokę Wykonawcy, jeśli nastąpi przekroczenie terminu, o którym mowa w § 3 ust. 2.

§ 8

Nadzór inwestorski

1. Zamawiający, najpóźniej w dniu otrzymania pozwolenia na budowę, ustanowi Inspektora nadzoru inwestorskiego branży drogowej, który będzie pełnił funkcję wiodącą, tzn. będzie odpowiadał za prawidłową organizację pracy innych inspektorów branżowych, niezbędnych przy realizacji przedmiotu umowy.
2. Inspektor nadzoru inwestorskiego uprawniony jest do:
  - 1) reprezentowania Zamawiającego na budowie przez sprawowanie kontroli zgodności jej realizacji z umową, projektem i pozwoleniem na budowę, przepisami oraz zasadami wiedzy technicznej;

Projekt pn.: „**Budowa infrastruktury pieszo – rowerowej w powiecie opolskim – etap II oraz budowa centrum przesiadkowego w Gminie Lewin Brzeski**” współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego na lata 2014-2020.

- 2) sprawdzania jakości wykonywanych robót i wbudowanych wyrobów budowlanych, a w szczególności zapobieganie zastosowaniu wyrobów budowlanych wadliwych i niedopuszczonych do stosowania w budownictwie;
  - 3) sprawdzania i odbioru robót budowlanych ulegających zakryciu lub zanikających oraz przygotowanie i udział w czynnościach odbioru końcowego;
  - 4) potwierdzania faktycznie wykonanych robót oraz usunięcia wad, a także kontrolowania rozliczeń budowy.
3. Osoby wskazane w ust. 1 będą działać w granicach umocowania określonego w ustawie Prawo budowlane.
4. Zamawiającemu przysługuje uprawnienie do zmiany którejkolwiek z osób wskazanych w ust. 1. O dokonaniu zmiany Zamawiający powiadomi na piśmie Wykonawcę na 3 dni przed dokonaniem zmiany. Zmiana ta winna być dokonana wpisem do dziennika robót i nie wymaga podpisania aneksu do niniejszej umowy.

§ 9

Personel pełniący samodzielne funkcje w budownictwie

1. Wykonawca ustanawia **Projektanta** w osobie: ....., posiadającego uprawnienia budowlane w specjalności drogowej w osobie: .....; nr tel.: ..... ; upr. bud. nr: ..... ; który jest uprawniony i zobowiązany do wykonania kompletnej dokumentacji projektowej, zgodnie z wymogami SIWZ oraz ustawy Prawo budowlane.
2. Wykonawca ustanawia **kierownika budowy** w osobie: ....., posiadającego uprawnienia budowlane w specjalności drogowej w osobie: .....; nr tel.: ..... ; upr. bud. nr: ..... ; który jest uprawniony i zobowiązany do działania w związku z realizacją budowy w granicach określonych w ustawie Prawo budowlane.
3. Wykonawca ustanawia osobę odpowiedzialną za utrzymanie czasowej organizacji ruchu w osobie: .....

§ 10

Wynagrodzenie, płatności

1. Wykonawcy przysługuje od Zamawiającego za wykonanie przedmiotu umowy łączne wynagrodzenie ryczałtowe w wysokości ..... zł netto (słownie: .....) plus należny podatek VAT (na dzień zawarcia umowy .....%), co łącznie stanowi **kwotę brutto**: ..... zł (słownie .....).
- w tym:
- 1) **za wykonanie dokumentacji projektowej** za cenę ryczałtową brutto (łącznie z podatkiem VAT): ..... zł, słownie: ..... złotych, cena netto ..... zł, VAT ..... zł.
  - 2) **za wykonanie pełnego zakresu robót budowlanych** za cenę ryczałtową brutto (łącznie z podatkiem VAT): ..... zł, słownie..... złotych,

Projekt pn.: „**Budowa infrastruktury pieszo – rowerowej w powiecie opolskim – etap II oraz budowa centrum przesiadkowego w Gminie Lewin Brzeski**” współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego na lata 2014-2020.

cena netto ..... zł, VAT ..... zł.

2. Wynagrodzenie, o którym mowa w ust. 1 jest **wynagrodzeniem ryczałtowym**, które nie podlega zmianie w czasie trwania umowy i obejmuje wszelkie koszty związane z wykonaniem umowy. W ramach wynagrodzenia ryczałtowego Wykonawca zobowiązany jest do wykonania z należytą starannością dokumentacji projektowej oraz wszelkich robót budowlanych i czynności niezbędnych do kompletnego wykonania przedmiotu umowy, w tym do poniesienia ryzyka z tytułu oszacowania wszelkich kosztów związanych z realizacją przedmiotu umowy, a także oddziaływań innych czynników mających lub mogących mieć wpływ na koszty, łącznie z kosztami powykonawczej inwentaryzacji geodezyjnej.
3. Podstawą do określenia wynagrodzenia, o którym mowa w ust. 1, jest opracowanie pn. Program Funkcjonalno – Użytkowy (PFU) oraz szacunkowe ilości robót wynikające z tego opracowania, które mają charakter pomocniczy.
4. Niedośzacowanie, pominięcie oraz brak rozpoznania zakresu przedmiotu umowy nie może być podstawą do żądania zmiany wynagrodzenia ryczałtowego, o którym mowa w ust. 1.
5. **Strony przewidują fakturowanie częściowe:**
  - 1) faktura pierwsza za wykonanie dokumentacji projektowej po odbiorze jej przez Zamawiającego,
  - 2) maksymalnie sześć faktur częściowych, za wykonane roboty budowlane, zgodnie z przedstawionym harmonogramem rzeczowo – finansowym przez Wykonawcę i zaakceptowanym przez Zamawiającego w trybie § 3 ust. 6 niniejszej umowy.
  - 3) Suma faktur częściowych nie może przekroczyć wartości 90 % całego zadania.
  - 4) Pozostałe 10% Wykonawca zafakturuje po bezusterkowym odbiorze przez Zamawiającego i uzyskaniu pozwolenia na użytkowaniu.
6. Wraz z wnioskiem o dokonanie odbioru końcowego Wykonawca przedstawi Zamawiającemu szczegółowe rozliczenie pełnej kwoty wynikającej z realizacji umowy w tym wyszczególnienie kwot należnych podwykonawcom* i dalszym podwykonawcom.
7. Podstawą do wystawienia faktury częściowej za etap prac projektowych i faktur za wykonanie robót budowlanych będzie protokół odbioru bez wad istotnych, w przypadku odbioru robót budowlanych, sporządzony z udziałem Inspektora Nadzoru Inwestorskiego. W protokole zostanie wyszczególniona kwota należna podwykonawcom* i dalszym podwykonawcom.
8. Zamawiający ma obowiązek zapłaty faktury w terminie do 30 dni, licząc od daty jej otrzymania. Za datę dokonania płatności uważa się datę obciążenia rachunku bankowego Zamawiającego.
9. Należności z tytułu faktur będą płatne przez Zamawiającego w złotych polskich przelewem na wskazane konto Wykonawcy nr.....
10. W przypadku ustawowej zmiany stawki podatku VAT cena umowna przedmiotu zamówienia ulegnie zmianie.
11. Warunkiem zapłaty przez zamawiającego drugiej i następnej części należnego wynagrodzenia za odebrane roboty budowlane jest przedstawienie dowodów zapłaty wymagalnego wynagrodzenia podwykonawcom i dalszym podwykonawcom zgodnie z załącznikiem nr 4 i nr 5 do niniejszej umowy.

§ 11

Projekt pn.: „*Budowa infrastruktury pieszo – rowerowej w powiecie opolskim – etap II oraz budowa centrum przesiadkowego w Gminie Lewin Brzeski*” współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego na lata 2014-2020.

Gwarancja i rękojmia

1. Wykonawca udziela Zamawiającemu gwarancji na dokumentację projektową i pełen zakres robót objętych niniejszą umową wraz z zainstalowanym sprzętem i urządzeniami na okres .....⁵ **miesiący** licząc od dnia podpisania protokołu odbioru końcowego robót bez wad istotnych.
2. Rękojmia za wady fizyczne i prawne na materiały oraz wszelkie prace, w tym roboty budowlane wykonane w ramach realizacji przedmiotu zamówienia, udzielona jest na okres równy okresom gwarancji.
3. Jeżeli Wykonawca nie usunie wad stwierdzonych w toku odbioru końcowego oraz w okresie rękojmi, w terminie 14 dni od daty wyznaczonej przez Zamawiającego na ich usunięcie, to Zamawiający może zlecić usunięcie wad stronie trzeciej na koszt Wykonawcy. W tym przypadku koszty usuwania wad będą pokrywane w pierwszej kolejności z kwoty stanowiącej zabezpieczenie należytego wykonania umowy, na co Wykonawca wyraża zgodę.
  1. W razie stwierdzenia w okresie rękojmi wad nadających się do usunięcia, Zamawiający zażąda ich usunięcia wyznaczając Wykonawcy odpowiedni termin. W razie nie usunięcia wad w wyznaczonym terminie, Zamawiający może je usunąć na koszt Wykonawcy.
  2. Dokument gwarancyjny Wykonawca zobowiązany jest dostarczyć w dacie odbioru końcowego, jako załącznik do protokołu.
  3. Bieg okresu gwarancji rozpoczyna się:
    - 1) w dniu następnym licząc od daty bezusterkowego odbioru końcowego, a w przypadku gdy stwierdzono wady dnia następnego po potwierdzeniu usunięcia wszystkich wad stwierdzonych przy odbiorze końcowym przedmiotu umowy,
    - 2) dla wymienianych materiałów i urządzeń z dniem ich wymiany

§ 12

Umowy z podwykonawcami

1. Wykonawca wykona przy udziale Podwykonawców następujące roboty:
  - .....
  - .....
2. Pozostałe roboty Wykonawca wykona siłami własnymi
3. Wykonawca – zgodnie z oświadczeniem zawartym w Ofercie następujące roboty :
.....wykonane zostaną przy udziale podwykonawcy/ów w tym, na którego/y/z zasoby wykonawca powoływał się, na zasadach określonych w art. 22a ustawy Prawo zamówień publicznych, w celu wykazania spełniania warunków udziału w postępowaniu, o których mowa w art. 22 ust. 1b ustawy Prawo zamówień publicznych.
4. Jeżeli zmiana albo rezygnacja z podwykonawcy dotyczy podmiotu, na którego zasoby wykonawca powoływał się, na zasadach określonych w art. 22a ustawy Prawo zamówień publicznych, w celu wykazania spełniania warunków udziału w postępowaniu, o których mowa w art. 22 ust. 1b ustawy Prawo zamówień publicznych, wykonawca jest obowiązany wykazać zamawiającemu, iż proponowany inny podwykonawca lub wykonawca samodzielnie spełnia je w stopniu nie mniejszym niż wymagany w trakcie postępowania o

⁵ Zgodnie z deklaracją w ofercie.

Projekt pn.: „*Budowa infrastruktury pieszo – rowerowej w powiecie opolskim – etap II oraz budowa centrum przesiadkowego w Gminie Lewin Brzeski*” współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego na lata 2014-2020.

udzielenie zamówienia.

5. Dla wszystkich podwykonawców (dalszych podwykonawców) wymagane jest uprzednie zgłoszenie Zamawiającemu podwykonawcy (dalszego podwykonawcy) oraz zaakceptowanie przez Zamawiającego projektu umowy ze zgłoszonym podwykonawcą (dalszym podwykonawcą) w trybie niniejszego §12 umowy.
6. Wykonawca, podwykonawca lub dalszy podwykonawca zamówienia zamierzający zawrzeć umowę o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, jest obowiązany, w trakcie realizacji niniejszego zamówienia, do przedłożenia zamawiającemu projektu tej umowy, przy czym podwykonawca lub dalszy podwykonawca jest obowiązany dołączyć zgodę wykonawcy na zawarcie umowy o podwykonawstwo o treści zgodnej z projektem umowy.
7. Zamawiający w ciągu **14 dni** zgłasza pisemne zastrzeżenia do przedłożonego projektu umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane w przypadku, gdy:
  - 1) termin zapłaty wynagrodzenia podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy przewidziany w umowie o podwykonawstwo jest dłuższy niż 30 dni od dnia doręczenia wykonawcy, podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy faktury lub rachunku, potwierdzających wykonanie zleconej podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy dostawy, usługi lub roboty budowlanej;
  - 2) termin wykonania umowy o podwykonawstwo wykracza poza termin wykonania wskazany w § 3 ust. 1 i 2;
  - 3) umowa zawiera zapisy uzależniające dokonanie zapłaty na rzecz podwykonawcy od odbioru robót przez Zamawiającego lub od zapłaty należności Wykonawcy przez Zamawiającego;
  - 4) umowa nie zawiera uregulowań dotyczących zawierania umów na roboty budowlane, dostawy lub usługi z dalszymi Podwykonawcami, w szczególności zapisów warunkujących podpisanie tych umów od ich akceptacji i zgody Wykonawcy.
Zgłoszenie zastrzeżeń przez Zamawiającego powoduje, że Wykonawca nie może zawrzeć umowy z Podwykonawcą, a umowa zawarta pomimo zastrzeżenia oznacza, że nie wywiera żadnych skutków wobec Zamawiającego i powoduje nałożenie kary na Wykonawcę określoną w § 15 ust. 1 pkt 6).
  - 5) gdy projekt umowy podwykonawczej jest niezgodny z umową zawartą między Zamawiającym a Wykonawcą
  - 6) wynagrodzenie Podwykonawcy za podzlecany zakres robót przewyższa wynagrodzenie Wykonawcy za ten sam zakres robót
8. Niezgłoszenie pisemnych zastrzeżeń do przedłożonego projektu umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, w terminie wskazanym w ust. 7 uważa się za akceptację projektu umowy przez Zamawiającego.
9. Wykonawca, podwykonawca lub dalszy podwykonawca zamówienia przedkłada zamawiającemu poświadczoną (przez siebie) za zgodność z oryginałem kopię zawartej umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, w terminie **7 dni** od dnia jej zawarcia.
10. Zamawiający w ciągu **7 dni** zgłasza w formie pisemnej sprzeciw do przedłożonej umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, w przypadkach, o których

Projekt pn.: „*Budowa infrastruktury pieszo – rowerowej w powiecie opolskim – etap II oraz budowa centrum przesiadkowego w Gminie Lewin Brzeski*” współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego na lata 2014-2020.

mowa w ust. 7.

11. Niezgłoszenie w formie pisemnej sprzeciwu do przedłożonej umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, w terminie określonym w ust. 10, uważa się za akceptację umowy przez zamawiającego.
12. Wykonawca, podwykonawca lub dalszy podwykonawca zamówienia na roboty budowlane przedkłada zamawiającemu poświadczoną za zgodność z oryginałem kopię zawartej umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są dostawy lub usługi, w terminie 7 dni od dnia jej zawarcia, z wyłączeniem umów o podwykonawstwo o wartości mniejszej niż 0,5% wartości umowy netto wskazanej w § 10 ust. 1 niniejszej umowy, jako niepodlegające niniejszemu obowiązkowi. Nie podlegają wymienionemu na wstępie obowiązkowi, również umowy o podwykonawstwo, których przedmiotem są dostawy dotyczące materiałów składowych mas bitumicznych oraz dostawy paliw. Wyłączenia, o których mowa w zdaniach poprzednich, nie dotyczą umów o podwykonawstwo o wartości większej niż 50 000 zł brutto.
13. W przypadku, o którym mowa w ust. 12, jeżeli termin zapłaty wynagrodzenia jest dłuższy niż określony w ust. 7 pkt 1, zamawiający poinformuje o tym wykonawcę i wezwie go do doprowadzenia do zmiany tej umowy w terminie nie dłuższym niż 3 dni od otrzymania informacji, pod rygorem wystąpienia o zapłatę kary umownej.
14. Przepisy ust. 5 – 13 stosuje się odpowiednio do zmian umów o podwykonawstwo.
15. W przypadku powierzenia przez Wykonawcę realizacji robót Podwykonawcy, Wykonawca jest zobowiązany do dokonania we własnym zakresie zapłaty wymagalnego wynagrodzenia należnego Podwykonawcy z zachowaniem terminów płatności określonych w umowie z Podwykonawcą. Dla potwierdzenia dokonanej zapłaty, wraz z fakturą obejmującą wynagrodzenie za zakres robót wykonanych przez Podwykonawcę, należy przekazać Zamawiającemu oświadczenie Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy potwierdzające dokonanie zapłaty całości należnego mu wymagalnego wynagrodzenia, zgodnie z załącznikiem nr 5 do niniejszej umowy.
16. Zamawiający dokona bezpośredniej zapłaty wymagalnego wynagrodzenia przysługującego podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy, który zawarł zaakceptowaną przez zamawiającego umowę o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, lub który zawarł przedłożoną zamawiającemu umowę o podwykonawstwo, której przedmiotem są dostawy lub usługi, w przypadku uchylenia się od obowiązku zapłaty odpowiednio przez wykonawcę, podwykonawcę lub dalszego podwykonawcę zamówienia na roboty budowlane.
17. Wynagrodzenie, o którym mowa w ust. 16, dotyczy wyłącznie należności powstałych po zaakceptowaniu przez zamawiającego umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, lub po przedłożeniu zamawiającemu poświadczonej za zgodność z oryginałem kopii umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są dostawy lub usługi.
18. Bezpośrednia zapłata obejmuje wyłącznie należne wynagrodzenie, bez odsetek, należnych podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy.
19. Przed dokonaniem bezpośredniej zapłaty zamawiający umożliwi wykonawcy zgłoszenie pisemnych uwag dotyczących zasadności bezpośredniej zapłaty wynagrodzenia podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy, o których mowa w ust. 16. Zamawiający poinformuje o terminie zgłaszania uwag, nie krótszym niż 7 dni od dnia doręczenia tej

Projekt pn.: „*Budowa infrastruktury pieszo – rowerowej w powiecie opolskim – etap II oraz budowa centrum przesiadkowego w Gminie Lewin Brzeski*” współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego na lata 2014-2020.

informacji.

20. W przypadku zgłoszenia uwag, o których mowa w ust. 19, w terminie wskazanym przez zamawiającego, zamawiający może:
- 1) nie dokonać bezpośredniej zapłaty wynagrodzenia podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy, jeżeli wykonawca wykaże niezasadność takiej zapłaty albo
  - 2) złożyć do depozytu sądowego kwotę potrzebną na pokrycie wynagrodzenia podwykonawcy lub dalszego podwykonawcy w przypadku istnienia zasadniczej wątpliwości zamawiającego co do wysokości należnej zapłaty lub podmiotu, któremu płatność się należy, albo
  - 3) dokonać bezpośredniej zapłaty wynagrodzenia podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy, jeżeli podwykonawca lub dalszy podwykonawca wykaże zasadność takiej zapłaty.
21. W przypadku dokonania bezpośredniej zapłaty podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy, o których mowa w ust. 16, zamawiający potrąci kwotę wypłaconego wynagrodzenia z wynagrodzenia należnego wykonawcy.
22. Jakakolwiek przerwa w realizacji robót wynikająca z braku Podwykonawcy będzie traktowana jako przerwa wynikła z przyczyn zależnych od Wykonawcy i będzie stanowić podstawę naliczenia kar umownych.
23. Wykonawca odpowiada za działania i zaniechania Podwykonawców jak za swoje własne.

§ 13

Zabezpieczenie należytego wykonania umowy

1. Strony uzgodniły, że Wykonawca w dniu zawarcia umowy wniesie zabezpieczenie należytego wykonania umowy w formie ..... w **wysokości 10 % ceny brutto przedstawionej w ofercie**, co stanowi kwotę: ..... złotych (słownie: .....).
2. Zamawiający dokona zwrotu 70 % zabezpieczenia w terminie 30 dni od dnia wykonania zamówienia i uznania przez Zamawiającego za należyte wykonane.
3. Kwota pozostawiona na zabezpieczenie roszczeń z tytułu rękojmi za wady wynosić będzie 30% wysokości wniesionego zabezpieczenia.
4. Kwota stanowiąca zabezpieczenie roszczeń z tytułu rękojmi za wady zostanie zwrócona Wykonawcy nie później niż w 15 dniu po upływie okresu rękojmi za wady.
5. W sytuacji, gdy wystąpi konieczność przedłużenia terminu realizacji umowy w stosunku do terminu przedstawionego na formularzu oferty stanowiącym załącznik do umowy, Wykonawca na co najmniej 5 dni przed zawarciem aneksu, zobowiązany jest do przedłużenia terminu ważności wniesionego zabezpieczenia należytego wykonania umowy, albo jeśli nie jest to możliwe, do wniesienia nowego zabezpieczenia, na warunkach zaakceptowanych przez Zamawiającego, na okres wynikający z aneksu do umowy.

§ 14

Ubezpieczenie

1. Wykonawca zobowiązany jest do zawarcia na własny koszt odpowiedniej umowy

Projekt pn.: „*Budowa infrastruktury pieszo – rowerowej w powiecie opolskim – etap II oraz budowa centrum przesiadkowego w Gminie Lewin Brzeski*” współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego na lata 2014-2020.

ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej na czas realizacji robót objętych umową na sumę gwarancyjną nie mniejszą niż wynagrodzenie, o którym mowa w § 10 ust. 1 pkt 2) niniejszej Umowy.

2. Ubezpieczenie musi obowiązywać przez cały okres realizacji robót budowlanych.
3. **Wykonawca na 2 dni przed terminem przekazania terenu budowy, o którym mowa w §5 ust. 1 pkt 1) jest zobowiązany do przedłożenia Zamawiającemu poświadczonej za zgodność z oryginałem kopii polisy ubezpieczeniowej, o której mowa w ust. 1, na okres, o którym mowa w ust. 2.**
4. W przypadku niedopełnienia przez Wykonawcę obowiązków, o których mowa w ust. 3, Zamawiający nie przekaze Wykonawcy placu budowy.
5. Ewentualna zwłoka w prowadzeniu robót z powodu, o którym mowa w ust. 4, będzie obciążać w całości Wykonawcę.
6. Zakres oraz warunki ubezpieczenia podlegają akceptacji Zamawiającego.
7. Nieprzedłożenie Zamawiającemu kopii polisy ubezpieczeniowej, o których mowa w ust. 1, na okres, o którym mowa w ust. 2, pomimo wezwania przez Zamawiającego, może stanowić podstawę do odstąpienia przez Zamawiającego w terminie 30 dni od dnia, o którym mowa w ust. 3.

§ 15

Kary umowne

1. Wykonawca zapłaci Zamawiającemu karę umowną:
  - 1) za zwłokę w rozpoczęciu realizacji przedmiotu umowy (termin rozpoczęcia określono w § 3 ust. 1 niniejszej umowy) - w wysokości **0,1 %** wynagrodzenia brutto, określonego w § 10 ust. 1 za każdy dzień zwłoki,
  - 2) za zwłokę w zakończeniu wykonania dokumentacji projektowo-kosztorysowej wraz ze specyfikacją techniczną wykonania o odbioru robót oraz uzyskaniem ostatecznego pozwolenia na budowę – w wysokości **0,5%** wynagrodzenia brutto, określonego w § 10 ust. 1 pkt 1 niniejszej umowy za każdy dzień zwłoki w odniesieniu do terminu, o którym mowa w § 3 ust. 2 pkt. 1 niniejszej umowy;
  - 3) za zwłokę w terminowym wykonaniu robót budowlanych (termin wykonania określono w § 3 ust. 2 pkt. 2 niniejszej umowy) - w wysokości **0,15 %** wynagrodzenia brutto, określonego w § 10 ust. 1 pkt 2 za każdy dzień zwłoki,
  - 4) za zwłokę w usunięciu wad stwierdzonych podczas odbioru oraz wad stwierdzonych w okresie gwarancji i rękojmi - w wysokości **0,15 %** wynagrodzenia brutto określonego w § 10 ust. 1 za każdy dzień zwłoki, liczonej od dnia wyznaczonego na usunięcie wad,
  - 5) za odstąpienie od umowy przez którąkolwiek ze stron z przyczyn leżących po stronie Wykonawcy - w wysokości **15%** wynagrodzenia brutto określonego w § 10 ust.1,
  - 6) za wykonywanie robót objętych przedmiotem niniejszej umowy przez podmiot inny niż Wykonawca lub inny niż podwykonawca* zaakceptowany przez Zamawiającego* – karę umowną w wysokości **2%** wynagrodzenia brutto, o którym mowa w § 10 ust. 1 umowy, za każdy przypadek wykonywania takich robót,
  - 7) brak zapłaty lub nieterminową zapłatę wynagrodzenia należnego podwykonawcom lub dalszym podwykonawcom - w wysokości **0,5 %** wynagrodzenia całkowitego brutto wskazanego w §10 za każdy taki stwierdzony przypadek.

Projekt pn.: „**Budowa infrastruktury pieszo – rowerowej w powiecie opolskim – etap II oraz budowa centrum przesiadkowego w Gminie Lewin Brzeski**” współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego na lata 2014-2020.

- 8) nieprzedłożenie do zaakceptowania projektu umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane lub projektu jej zmiany - w wysokości 20.000 zł za każdy taki stwierdzony przypadek
  - 9) nieprzedłożenie poświadczonej za zgodność z oryginałem kopii umowy o podwykonawstwo lub jej zmiany - w wysokości 20.000 zł za każdy taki stwierdzony przypadek.
  - 10) za każde stwierdzone niewłaściwe oznakowanie robót w stosunku do zatwierdzonego projektu organizacji ruchu – w wysokości **2 tysięcy** złotych (słownie dwa tysiące złotych), o ile stwierdzone niewłaściwe oznakowanie robót nie zostanie usunięte przez Wykonawcę niezwłocznie, lecz nie później niż w ciągu 24 godzin.
  - 11) za każdorazowy przypadek stwierdzenia wykonywania czynności wskazanych przez Zamawiającego w SIWZ przez osoby niezatrudnione na podstawie umowy o pracę – w wysokości **5 tysięcy** złotych od każdej osoby.
  - 12) Za brak zmiany umowy o podwykonawstwo w zakresie terminu zapłaty w wysokości 20 000 zł. za każdy taki stwierdzony przypadek.
- 2. Zamawiający zapłaci Wykonawcy kary umowne:**
- 1) za zwłokę w przekazaniu terenu budowy i dokumentów, o których mowa w § 5 ust. 1, w wysokości **0,1%** wynagrodzenia brutto, o którym mowa w § 10 ust. 1 umowy, za każdy dzień zwłoki,
  - 2) za zwłokę w rozpoczęciu lub przeprowadzeniu odbioru końcowego w wysokości **0,1%** wynagrodzenia brutto, określonego w § 10 ust. 1 za każdy dzień zwłoki, licząc od następnego dnia po terminie, w którym odbiór miał być zakończony,
  - 3) za odstąpienie od umowy z przyczyn zależnych wyłącznie od Zamawiającego w wysokości **15%** wynagrodzenia brutto określonego w § 10 ust. 1. Kara nie należy się w wypadku, jeżeli odstąpienie od umowy nastąpi z przyczyn, o których mowa w § 17 ust. 1 pkt 3.
- 3. Za zwłokę w zapłacie faktury VAT Zamawiający zapłaci odsetki ustawowe.**
- 4. Zamawiającemu przysługuje prawo do odszkodowania na zasadach ogólnych, o ile wartość faktycznie poniesionych szkód przekracza wysokość kar umownych.**

§ 16

Cesja

Wykonawca nie może bez pisemnej zgody Zamawiającego, wyrażonej pod rygorem nieważności :

- 1) zbywać na rzecz osób trzecich wierzytelności powstałych w wyniku realizacji niniejszej umowy,
- 2) zawierać innych umów, których skutkiem jest zmiana wierzyciela,
- 3) zawierać umów zastawu i innych umów zmierzających do ustanowienia zabezpieczenia na wierzytelności przysługującej Wykonawcy od Zamawiającego.

§ 17

Rozwiązanie umowy

1. Zamawiającemu przysługuje prawo odstąpienia od umowy, gdy:

- 1) Wykonawca nie rozpoczął robót w terminie wskazanym w § 3 ust. 1 lub nie przystąpił do

Projekt pn.: „**Budowa infrastruktury pieszo – rowerowej w powiecie opolskim – etap II oraz budowa centrum przesiadkowego w Gminie Lewin Brzeski**” współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego na lata 2014-2020.

- odbioru terenu budowy w terminie określonym w § 5 ust. 1 i opóźnienie wynosi więcej niż 7 dni,
- 2) Wykonawca przerwał z przyczyn leżących po stronie Wykonawcy realizację przedmiotu umowy i przerwa w wykonywaniu przedmiotu zamówienia trwa dłużej niż 14 dni ,
  - 3) wystąpi istotna zmiana okoliczności powodująca, że wykonanie umowy nie leży w interesie publicznym, czego nie można było przewidzieć w chwili zawarcia umowy – odstąpienie od umowy - w tym przypadku może nastąpić w terminie 30 dni od powzięcia wiadomości o powyższych okolicznościach. W takim wypadku Wykonawca może żądać jedynie wynagrodzenia należnego mu z tytułu wykonania części umowy.
  - 4) Wykonawca realizuje roboty przewidziane niniejszą umową w sposób niezgodny z dokumentacją projektową, opisem przedmiotu zamówienia, SST, wskazaniem Zamawiającego, niniejszą umową lub przepisami prawa, w tym w wyniku kontroli przeprowadzonej przez Zamawiającego dwukrotnie nałożona zostanie kara na Wykonawcę o której mowa w §15 ust. 1 pkt 8,
  - 5) w wyniku wszczętego postępowania egzekucyjnego lub zabezpieczającego nastąpi zajęcie jakiegokolwiek składnika majątku Wykonawcy w tym wierzytelności należnych od Zamawiającego.
  - 6) Wykonawca nie przedłożył umowy ubezpieczenia, o której mowa w § 14 ust. 1, w terminie określonym w § 14 ust. 3.
  - 7) Wykonawca powierzył Podwykonawcy realizację umowy bez dokonania czynności zgłoszenia o których mowa w § 12, oraz gdy Zamawiający zgłosi sprzeciw wobec zatrudnienia podwykonawcy, a Wykonawca powierzył podwykonawcy realizację umowy. ;
  - 8) wystąpi konieczność co najmniej dwukrotnego dokonania przez Zamawiającego bezpośredniej zapłaty podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy, o którym mowa w § 12 ust. 15, lub konieczność dokonania bezpośrednich zapłat na sumę większą niż 5% wartości brutto wynagrodzenia wskazanego w § 10 ust. 1 pkt 2.
  - 9) Zwłoka w wykonywaniu poszczególnych etapów zamówienia wynosi ponad 14 dni.
2. Wykonawcy przysługuje prawo odstąpienia od umowy, gdy Zamawiający odmawia, bez wskazania przyczyny, odbioru robót lub podpisania protokołu odbioru.
  3. Odstąpienie od umowy, o którym mowa w ust. 1 i 2, wymaga formy pisemnej - pod rygorem nieważności takiego oświadczenia - oraz uzasadnienia. Odstąpienie od umowy musi nastąpić w terminie 30 dni od powzięcia wiadomości o okolicznościach będących podstawą odstąpienia.
  4. W wypadku odstąpienia od umowy Wykonawcę oraz Zamawiającego obciążają następujące obowiązki szczególne:
    - 1) Wykonawca zabezpieczy przerwane roboty w zakresie obustronnie uzgodnionym na koszt tej strony, po której leżą przyczyny odstąpienia od umowy lub przerwania robót,
    - 2) Wykonawca sporządzi wykaz tych materiałów, konstrukcji lub urządzeń, które nie mogą być wykorzystane przez Wykonawcę do realizacji innych robót nieobjętych niniejszą umową,
    - 3) Wykonawca zgłosi do dokonania przez Zamawiającego odbioru robót przerwanych oraz robót zabezpieczających w terminie 7 dni od daty odstąpienia od umowy lub przerwania robót. Niezgłoszenie przez Wykonawcę odbioru robót w tym terminie oznacza, że protokół, o którym mowa w § 17 ust. 4 pkt 4 sporządzi sam Zamawiający i będzie to protokół wiążący

Projekt pn.: „*Budowa infrastruktury pieszo – rowerowej w powiecie opolskim – etap II oraz budowa centrum przesiadkowego w Gminie Lewin Brzeski*” współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego na lata 2014-2020.

dla Wykonawcy

- 4) w terminie 10 dni od daty zgłoszenia, o którym mowa w pkt 3 Wykonawca przy udziale Zamawiającego sporządzi szczegółowy protokół inwentaryzacji robót w toku wraz z zestawieniem wartości wykonanych robót według stanu na dzień odstąpienia; protokół inwentaryzacji robót zatwierdzony przez Zamawiającego w toku stanowić będzie podstawę do wystawienia faktury VAT przez Wykonawcę,
- 5) Zamawiający w razie odstąpienia od umowy z przyczyn, za które Wykonawca nie odpowiada, obowiązany jest do:
  - a) dokonania odbioru robót przerwanych w terminie 10 dni od daty przerwania oraz do zapłaty wynagrodzenia za roboty, które zostały wykonane do dnia odstąpienia,
  - b) odkupienia materiałów, konstrukcji lub urządzeń określonych w pkt. 2 niniejszego ustępu w terminie 30 dni od daty ich rozliczenia wg cen, za które zostały nabyte,
  - c) przejęcia od Wykonawcy terenu budowy pod swój dozór w terminie 14 dni od daty odstąpienia od umowy.

§ 18

Wykonawca zobowiązuje się do umożliwienia wstępu na teren budowy pracownikom organów nadzoru budowlanego i innych uprawnionych organów, do których należy wykonywanie zadań określonych ustawą Prawo budowlane oraz udostępnienia im danych i informacji wymaganych tą ustawą oraz innym osobom, które Zamawiający wskaże w okresie realizacji przedmiotu umowy.

§ 19

Ochrona danych osobowych

Realizacja niniejszej Umowy nie wiąże się z przetwarzaniem przez Wykonawcę danych osobowych, których administratorem jest Gmina Prószków i nie zachodzi potrzeba powierzenia ich przetwarzania w trybie art. 31 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (tekst jednolity: Dz. U. z 2016 r. poz. 922 ze zm.).

§ 20

Przechowywanie dokumentacji

1. Wykonawca zobowiązuje się do przechowywania dokumentacji związanej z realizowanym przedmiotem zamówienia w terminach określonych w art. 140 rozporządzenia ogólnego (rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (Dz. U. UE L 347 z 20 grudnia 2013 r., str. 374 – 469)), w sposób zapewniający dostępność, poufność i bezpieczeństwo oraz do informowania Zamawiającego o miejscu przechowywania dokumentów związanych z realizowanym przedmiotem zamówienia.
2. W przypadku konieczności przedłużenia terminu, o którym mowa w ust. 1, Zamawiający powiadomi o tym pisemnie wykonawcę przed upływem terminu określonego w ust. 1.

Projekt pn.: „**Budowa infrastruktury pieszo – rowerowej w powiecie opolskim – etap II oraz budowa centrum przesiadkowego w Gminie Lewin Brzeski**” współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego na lata 2014-2020.

3. Obowiązek, o którym mowa w ust. 1 i 2 dotyczy całej korespondencji związanej z realizacją przedmiotu umowy, protokołów odbioru, dokumentacji z procesu inwestycyjnego.
4. Dokumentacja, o której mowa powyżej przechowywana jest w formie oryginałów albo kopii poświadczonych za zgodność z oryginałem przechowywanych na powszechnie uznawanych nośnikach danych.
5. W przypadku zmiany miejsca przechowywania dokumentów oraz w przypadku zawieszenia lub zaprzestania przez wykonawcę działalności przed terminem, o którym mowa w ust. 1 lub 2, wykonawca zobowiązuje się pisemnie poinformować Zamawiającego o miejscu przechowania dokumentów związanych z realizowanym przedmiotem zamówienia w terminem miesiąca przed zmianą tego miejsca.

§21

Postanowienia końcowe

1. W sprawach nieuregulowanych niniejszą umową stosuje się przepisy ustaw Prawo zamówień publicznych, Prawo budowlane oraz Kodeksu cywilnego.
2. Spory wynikłe na tle niniejszej umowy będzie rozstrzygał właściwy miejscowo dla Zamawiającego.
3. Wszelkie zmiany i uzupełnienia treści umowy, z zastrzeżeniami określonymi w niniejszej umowie, wymagają aneksu sporządzonego z zachowaniem formy pisemnej pod rygorem nieważności.
4. Umowę niniejszą sporządzono w 2 jednobrzmiących egzemplarzach; 1 egzemplarz dla Wykonawcy i 1 egzemplarz dla Zamawiającego.
5. Umowa niniejsza zawiera .... stron ponumerowanych i parafowanych.
6. Integralną część umowy stanowią załączniki:
  - 1) Oferta Wykonawcy z dnia .....,
  - 2) Specyfikacja Istotnych Warunków Zamówienia.
  - 3) Program Funkcjonalno-Użytkowy.
  - 4) Oświadczenie wykonawcy,
  - 5) Oświadczenie podwykonawcy,

W imieniu Zamawiającego:

W imieniu Wykonawcy:

.....
(Imię i Nazwisko, funkcja)

.....
(Imię i Nazwisko, funkcja)

.....
(kontrasygnata Skarbnika)

Projekt pn.: „**Budowa infrastruktury pieszo – rowerowej w powiecie opolskim – etap II oraz budowa centrum przesiadkowego w Gminie Lewin Brzeski**” współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego na lata 2014-2020.

**Załącznik Nr 4 do umowy Nr.....
Oświadczenie Wykonawcy**

Oświadczenie Wykonawcy

Oświadczam(y), że według stanu na dzień dzisiejszy nie posiadam(y) **żadnych** zaległości finansowych w zapłacie wynagrodzenia wobec **jakichkolwiek** podwykonawców, dalszych podwykonawców, dostawców i usługodawców, realizujących na moje/nasze zlecenie lub za moją/naszą zgodą i wiedzą prace, roboty, usługi i dostawy w ramach umowy nr ..... z dnia ..... na realizację zamówienia pn. „**Budowa ścieżki piezo-rowerowej wzdłuż DW 414 na odcinku Złotniki – Próbków obejmująca również budowę parkingu BIKE&RIDE w m. Próbków**”.

W załączeniu przekazuję oświadczenia następujących podwykonawców, dalszych podwykonawców, dostawców i usługodawców opisanych niżej:

- i. ....
- ii. ....

Oświadczam, że wszystkie podane powyżej informacje są aktualne i zgodne z prawdą oraz zostały przedstawione z pełną świadomością konsekwencji wprowadzenia zamawiającego w błąd przy przedstawieniu informacji.

.....
(miejscowość, data)

.....
(podpis Wykonawcy)

Projekt pn.: „**Budowa infrastruktury pieszo – rowerowej w powiecie opolskim – etap II oraz budowa centrum przesiadkowego w Gminie Lewin Brzeski**” współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego na lata 2014-2020.

**Załącznik Nr 5 do umowy Nr.....
Oświadczenie Podwykonawcy**

Oświadczenie Podwykonawcy

Oświadczam(y), że według stanu na dzień dzisiejszy nie posiadam(y) żadnych wymagalnych roszczeń finansowych wobec Wykonawcy - firmy ..... z/s ul. ...., realizującej zamówienie pn. „**Budowa ścieżki piezo-rowerowej wzdłuż DW 414 na odcinku Złotniki – Prószków obejmująca również budowę parkingu BIKE&RIDE w m. Prószków**” w ramach umowy nr ..... z dnia .....r.

W szczególności oświadczam(y), że wyżej wymieniony Wykonawca nie zalega na rzecz mojej/naszej* firmy (jako podwykonawcy / dalszego podwykonawcy / usługodawcy / dostawcy*) z zapłatą jakiegokolwiek części wynagrodzenia przysługującego mojej/naszej* firmie z tytułu realizacji umowy nr ..... z dnia ..... zawartej pomiędzy moją/naszą* firmą (jako podwykonawcą/dalszym podwykonawcą / usługodawcą/dostawcą*), a ....., która to umowa została zatwierdzona przez Zamawiającego w dniu .....

Oświadczam, że wszystkie podane powyżej informacje są aktualne i zgodne z prawdą oraz zostały przedstawione z pełną świadomością konsekwencji wprowadzenia zamawiającego w błąd przy przedstawieniu informacji.

.....
(*miejsowość, data*)

.....
(*podpis Podwykonawcy/Dalszego
Podwykonawcy/ Usługodawcy/Dostawcy**)

*niepotrzebne kreślić